

BÖLÜMLER

Paralel Doğrular	11
Çapraz Kesen Doğru	21
Aykırı Doğrular	29
Basamak Değeri	39
Uyumlu Sayılar	49
Ortak Çarpan	60
Formüller	69
Değerlendirme	78
Karma Sayılar	85
Yansıma	94
Bağlantılı Olay	104
İşlem Sırası	116
Komşu Açılar	127
Sıfır Özelliği	134
Fark	145
Yeniden Gruplama	150

Problem	160
Kayma	174
Aykırı Değerler	181
Kaos Teorisi	191
Bağımsız Değişken	196
Fonksiyon	205
Nitelikler	213
Değişken	226
Olumsuz Sonuçlar	232
Dönüşüm	236
Eksik Sayılar	241
Aralık	250
Mozaik	256
Bitiş Noktası	266
Mutlak Değer	273

Aynı düzlemdeki
kesiřmeyen doğrular

PARALEL DOĞRULAR

Tam Doom İmparatoru'nun mancınığını parçalamak ve köylüleri yok olmaktan kurtarmak üzereydim ki, cep telefonum çaldı.

Beethoven'ın Beřinci Senfonisi'nin uğursuz notalarından çalan: Ta-ta-ta-taaaa.

“Efendim baba, ne vardı?”

“Buraya gelebilir misin lütfen?”

Neden normal bir baba gibi, ismimle hitap etmiyordu ki?

Yandaki çalışma odasına gidip lambayı yaktım. Babam, masasının üstündeki devre şeması taslaklarını bir kenara iterken, düzinelerce küçük *Snickers* paketini yere saçmakla meşguldü. Akşam yemeği. Paketleri ve onlarla birlikte halıya düşen çikolata parçacıklarını toplayarak başımı iki yana salladım. Babam, olması gerekenden

muhtemelen elli *pound** daha fazlaydı –Dev Dâhi!

“Baba, Doktor McGovern’ın, yağı azaltman gerektiğini söylediğinde, yediğin çikolataların *boyutunu* azaltmanı kastettiğini sanmıyorum. Bahse girerim, düşündüğü daha çok... salata falandı.”

“Ben salata yemem.” Babamın sesi, masasının üstündeki yığınları deli gibi eşleyen parmaklarıyla tezat oluşturuyordu.

“Neyse, sen ne arıyorsun?”

Cevap yok. Kır saçlı başı o kadar eğikti ki, tepesine sıkıştırdığı gözlükleri gözümün tam içine bakıyordu.

Gözlük. “Yakınlarda kafanı kontrol ettin mi?” diye sordum.

Önce bana, sonra alnına doğru baktı. “Ya, aslında anahtarlarımı arıyorum.” Yine de gözlüklerini gözüne indirdi.

“Cebine bakmayı denedin mi?”

Pantolonunun sol cebini yokladı ve o tanıdık şıkırtıyı duydum. “Hah! Teşekkürler.” Ayağa kalkıp bilgisayar ekranında asılı ceketini aldı. “Gitmem lazım. Bu akşam ders. Bu yaz seminer, Romanya.”

Babam o kadar uzun zamandır Elektrik Mühendisleri İçin Matematik dersi veriyordu ki, sanki kendi de elektriğe dönüşmüş gibi, birbirinden bağımsız enerji paketleri halinde konuşur olmuştu.

Robot sesimi çıkarmak için burnumu sıktım. “Çok

* 50 *pound*: yaklaşık 25 kilo. (ç.n.)

fazla direnç var. Lütfen devreyi tamamlayın. Teşekkürler.”

Babam derin bir nefes aldı. “Bu yaz altı haftalığına Romanya’da olacağım. Oradaki üniversitede ders verip, kitabımın üzerinde çalışacağım.”

Romanya mı? İlk düşündüğüm, *Ya, orası Saşa’nın evlat edinildiği Rusya yakınlarındaki yer değil mi?* oldu. Sonra, babamın söyledikleri, elektrik akımı gibi çarptı beni. Gözlerimi ona diktim. “Romanya mı? Gidemezsin –yani tek başına gidemezsin. Nasıl hayatta kalabilirsin ki? Ben olmadan araba anahtarlarını bile bulamıyorsun!”

Tavana doğru bakıp gözlerini kırıştırdı. “Araba anahtarlarına ihtiyacım olmayacak. Orada araba kullanmayacağım.”

Araba kullanmayacağım mı? Tek söyleyebildiği bu muydu? “Ama... peki, ya gündelik şeyler?” Hiçbir şeyi –faturaları ödemek, tost yapmak, bir ayakkabının diğer tekini bulmak gibi mesela– kendi başına yapamazdı.

Bir saniyelğine bana baktı. Bakışlarını aynı noktada tutabildiği en uzun süre de buydu zaten. “Konaklama ve yemeği karşılıyorlar.”

“Peki,” diye söylendim. “Ben buradaki her şeyle ilgilenerim.” Her zamanki gibi. *Snickers* paketlerini avucumda sıktım.

Babam boğazını temizledi. “İş arkadaşlarım, on üç yaşında bir çocuğu, şey...” –gözlerini kısarak tavana baktı– “evde yalnız bırakmanın uygunsuz olacağını söylüyor.”

“On dört, baba.” *O kadarını da hesaplayıver. Dâhi olan sensin.*

“Hımm. Neyse, sanırım bahsettikleri minimum yaş, on altıydı.”

Bir dakika... eğer yalnız kalamayacaksam... bu, beni de yanında götürceği anlamına geliyordu! “Baba! Romanya’ya mı gidiyoruz? Seyahate mi? Saşa ve anne baba-sı gibi mi? Süpeeeer! Neden söylemedin?”

“Başiboş çocukları kabul etmiyorlar.”

Çikolata parçacıklarının elimde eridiğini hissettim. “Ben... ben kendime bakabilirim.” Kahretsin, kendime –ve ona– yıllardır bakıyordum zaten.

Babam başını iki yana salladı. “Orada sana göz kulak olamayacağım gün gibi ortada.”

Snickers paketleri elimden düştü. “Baba, bana burada da göz kulak olamıyorsun ki.” Bunu hiç mi fark etmemişti?

Bir an duraksadı; dikkatini çektiğimi düşündüm ama yaptığı tek şey, ceketini giymek oldu. “Çocukken her yaz ziyaret ettiğim, Pensilvanya’nın bir kasabasındaki dayım-la yengemi aradım. Onların yanında kalacaksınız.”

Pensilvanya’nın bir kasabası mı? Dağsıçanının memleketi değil miydi orası? Gölgesini görürse, altı hafta daha kâbus mu oluyordu?* Bu, Saşa’nın tatile gidecek olmasından bile daha kötüydü. Bir dakika! Saşa!

“Bak baba, eğer beni illa ki bir yere göndereceksen, Saşalar’la seyahate gönderemez misin? Ne zaman ister-

* Pensilvanya’da her yıl 2 Şubat –kış gündönümüyle bahar ekinoksunun tam ortasındaki gün– Dağsıçanı Günü (*Groundhog Day*) olarak kutlanır. Bir dağsıçanı, kış uykusundan uyandırılıp yuvasından çıkarılır. İnanışa göre, dağsıçanı kendi gölgesini görürse –yani hava güneşliyse– kış o bölgede altı hafta daha sürecek demektir. (ç.n.)

sem onlarla gidebileceğimi söylüyorlar hep,” dedim. Off ya, bunu gerçekten istiyordum. Bütün yazı cep telefonsuz, iPod’suz, bilgisayarsız, Kanada Kayalıkları’nda geçirmek –her ne kadar Saşa’yla buna az sövmemiş olsak da– hiç tanımadığım yaşlı akrabalarla Dağsıçanıköyü’nde kalmakla kıyaslanınca, Nirvana gibi geliyordu.

Babam, parmak uçlarını birleştirip parmaklarını esnetti ve sanki bir mühendislik bilmececi yaratmış gibi ellerine baktı. “Saşa’nın babası, bu seyahatin aile bağlarını güçlendirmek için olduğunu söyledi.”

Bay Namboodri, babama, bizim ailemizin de bağlarını güçlendirmesinin fena fikir olmayacağı ipucunu vermek için böyle demişti. Tabii, babam bu tüyoyu anlamamıştı.

“Ben de onların ailesinden sayılırım.”

Babam başını iki yana salladı. “Bir de, okulun var... O sevgi kelebeği adam–”

“Rehber öğretmen, baba. Bay McMillin.” Babam o üçüncü çeyrek dönem raporuma ne yazdı da, Bay McMillin bizi o rahatsız edici “küçük sohbet”e çağırdı, hâlâ merak ediyorum. Babama –aile sözcüğünün üstüne basarak– *ailemin* bana ne kadar değer verdiğini bilmeye ihtiyaç duyduğum bir yaşta olduğumu söylerken, acıklı gözlerle bana bakıp duruyordu. Bir erkek çocuk olarak, *ailemden* bir erkek rol modele ihtiyacım olduğunu da söylemişti. Babamı mahcup etmemek için fazla açık konuşmamaya çalışıyordu. Gerçek şu ki, babamla gerçekten doğrudan konuşmanız lazım, yoksa anlamaz. Beni elâlemin yanına